

Prevence rakoviny varlat

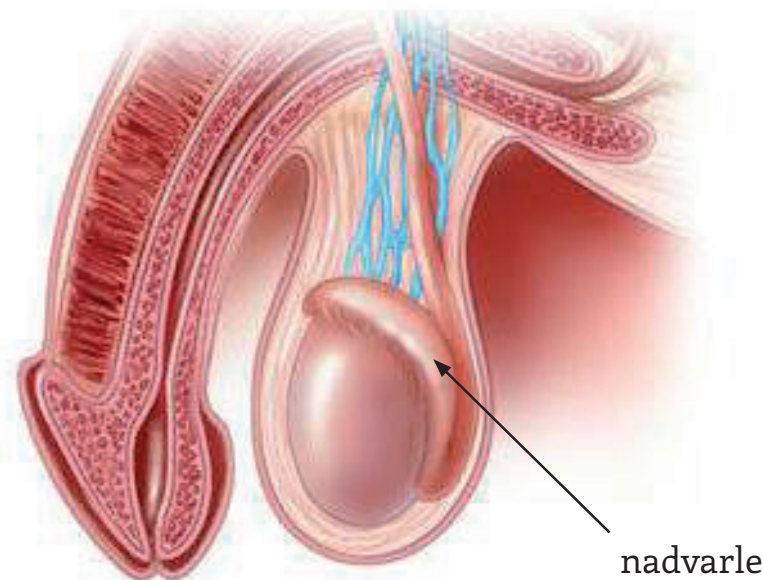

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

Co je rakovina varlat a koho ohrožuje?

Rakovina varlat ohrožuje muže všech věkových kategorií. Varlata jsou párovým orgánem, který je uložen v šourku. Součástí každého varlete je nadvarle, které je hmatné a často muže při prvním samovyšetření vyděsí. Na obrázku je jasně vidět uložení nadvarlete – abyste se nevyděsil i Vy!

Rakovina varlat bývá hodně agresivní. Vytváří metastázy už do čtyřiceti dnů od vzniku! Proto je důležitý její včasný záchyt – samovyšetřením.

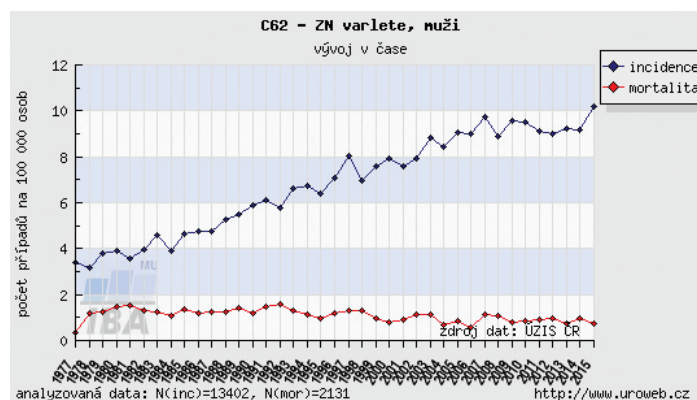

nadvarle

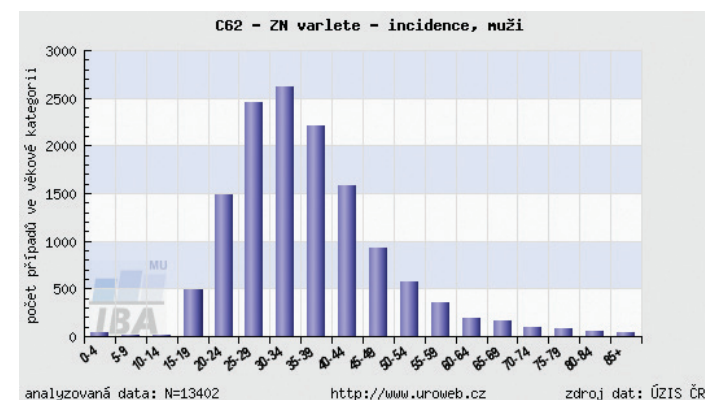
Příznaky onemocnění

- Změna velikosti či objemu varlete – většinou zvětšení, ale výrazné zmenšení je také vždy podezřelé
- Hmatná bulka, hrbolek, zatvrdnutí či jakákoli nepravidelnost varlete
- Bolestivost varlete – postupně vznikající pocit tíhy, tupá bolest (náhlá ostrá bolest ukazuje spíše na akutní onemocnění varlat)

Výskyt onemocnění v populaci a mortalita za poslední roky

Počet mužů, kteří onemocní rakovinou varlat, rok od roku stoupá. Při včasném záchytu onemocnění je ale rakovina varlat dobře léčitelná. Mortalita má tedy spíše klesající tendenci.

V tomto grafu je možno vidět, jak se toto onemocnění vyskytuje v závislosti na věku. Z čehož vyplývá i nejohroženější skupina mužů.

Jak snížit riziko vzniku rakoviny?

- Při nesestouplém varleti v raném dětství jeho včasná náprava (do 18 měsíců věku)
- Udržování zdravého životního stylu

Samovyšetření varlat

Samovyšetření varlat by měl provádět každý dospívající a dospělý muž minimálně 1x měsíčně. Včasné zachycení onemocnění výrazně zvyšuje šanci na život.

Samovyšetření pohledem

Při samovyšetření pohledem je třeba zaměřit se na tvar a velikost šourku – jestli není jedno varle výrazně oteklé nebo zvětšené oproti normálu. Hodnotí se barva a struktura kůže – začervenání, ztmavnutí, napětí atd.

Samovyšetření pohmatem

Vyšetření se provádí na každém varleti zvlášť. Vyšetření se provádí oběma rukama. Ze zadní strany šourku se za varle podstrčí oba ukazováky a prostředníky, palce vyšetřují varle zepředu. Rolováním směrem dolů se vyšetří celé varle. Je třeba si všimnout nepravidelností, hrbolků, zatvrdnutí atd.

Co je a co není normální?

Normální je

Jedno varle větší než druhé – pokud jde o stálý, neměnný stav

Zvýšená citlivost při prudkém dotyku

Změna „výšky“ závěsu varlat – většinou souvisí se změnou okolní teploty

Normální není

Hmatný útvar, který tam dříve nebyl

Bolestivost nebo pocit tíhy či tlaku v šourku

Změna barvy kůže šourku – ztmavnutí, zčervenání

Vtažení kůže, které tam předtím nebylo

Léčba rakoviny varlat

Onemocnění většinou postihne jedno varle. Jen ve výjimečných případech jsou postižena obě varlata. Léčba zahrnuje chirurgické odstranění postiženého varlete, které se posílá na histologické vyšetření. Po zjištěných výsledcích se začíná s chemoterapií.

Ještě před chirurgickým odstraněním varlete se zpravidla doporučuje odebrání vzorku spermatu k uschování pro případné plánování rodiny. I když muži jedno varle zůstane, většinou dochází k jeho dočasnému poškození následkem chemoterapie. Pokud se muž rozhodne založit rodinu, může využít uschovaný vzorek nebo počkat, až odezní následky chemoterapie – zhruba 2 roky od ukončení posledního cyklu.

Pokud máte jakékoli pochybnosti o stavu svých varlat, neváhejte informovat svého praktického lékaře! Jen on Vás může odeslat ke specialistovi.

Nečekejte na nic, jde o život!